

# BANKROTIZAM NESVRSTANIH

PROLETERI SVIH ZEMALJA, UJEDINITE SE!

Kada čovjek postupa rdavo, to nije toliko njegova krivica koliko njegova nesreća. Naš pokret je dobro upoznat s takvim „nesrećnicima“ koji usred sopstvene grandomanije daju sebi za pravo da usrdno šire svoje samouvjereno neznanje. Utoliko ukoliko naši „nesrećnici“ nisu krivi što se varaju i što ih pretiču oni koji su, obdareni svježijim snagama i većom odlučnošću, bliži objektivnoj istini, oni su odgovorni za sopstvenu neznalačku aroganciju i nedostatak hrabrosti potrebnog za prihvatanje vlastitih grešaka. Zbilja je teško priznati da naučna ideologija proletarijata nije nikako podesna za građenje eklektičkih tvrđava kada je vaš čitav pogled na svijet eklektički. Pa ipak, upravo je taj eklekticizam ono što filozofski pokreće one „materijaliste“ koji svojevrсно pokušavaju zadržati prodor marksizma-lenjinizma-maoizma na prostoru bivše Jugoslavije.

Čitaocu će onda poći od ruke da shvati zašto smo se odlučili za pisanje ovog polemičkog članka. Nije to plod „unutrašnjeg nagona“, niti smatramo da je utjecaj organizacije koja je objavila ovaj članak na bilo koji način vrijedan razmatranja – radije, mi odgovaramo na neodrživi filozofski dualizam tih teorijskih bisera koji, bez obzira na to da li su oni svjesni toga ili ne, podržava čitava kompradorska buržoazija i njihovi gospodari. Ovaj dualizam nije samo karakterističan za Partiju rada – organizaciju koju ćemo prvenstveno kritikovati u ovom članku – već i za sve one koji osporavaju moderni materijalizam i konkretizaciju proleterke ideologije u marksizam-lenjinizam-maoizam.

Članak koji je podstakao ovaj odgovor objavljen je 25/11/2024 pod nazivom „*Stav Partije rada o nacionalnom pitanju*“, ali priroda predmeta takva je da se na tom članku nije moglo ostati. Nažalost dotle dokle eklektičar ne položi svoje eklektičko oružje, on sebe dovodi u neugodan položaj gdje mora pričati sve više i više gluposti kako bi zadovoljio i opravdao one koje je prethodno izložio. Ipak, uprkos opširnoj prirodi predmeta, mi ćemo ostati prilično uzdržani i precizni u našoj kritici kako bi se po određenim pitanjima stekla izvjesna jasnoća. Grešaka je, razumije se, mnogo, ali čitaocu je potrebno samo da shvati suštinski izvor naučnih zabluda naših „nesrećnika“ i njihovu unutrašnju neodrživost kako bi i sam ostale greške mogao pronaći.

Počnimo s Ahilovom petom velikomislioca Partije rada koja je iznesena u sljedećem pasusu:

*„Stav Partije rada je da istovremeno i revolucionarni pokret danas u svijetu izlazi iz idejne konfuzije i strateške defanzive i da se počinje ocrtavati nova revolucionarna linija. Potrebe za novim formama ideološke interpretacije kako nacionalnog tako i revolucionarnog potvrđuju da se i na Balkanu ujedno počinje javljati i nova svijest koja izvire iz same radničke klase, a koja je uslovljena njenim novim pregrupisavanjem.“*

Non multa, sed multum. Autor koji je za Partiju rada u svom eklektičnom mlinu samljao ovaj članak unosi, kako je to i običaj s „nesrećnicima“, formalni radikalizam kroz upotrebu „maoističkih“ fraza ali bez da razumije marksističke krtijerije istih. To je jedna frapatna slabost koja se pokazuje svaki put kada se Partija rada sukobljava s pitanjima razvitka istorije ili naučne ideologije proletarijata, a proizlazi iz činjenice da Partija rada usred svog sveobuhvatnog filozofskog neobrazovanja prikriva suštinski reakcionaran sadržaj svoje pozicije s ljevičarskim frazama. Partija rada ne priznaje da je marksizam-lenjinizam-maoizam naučna ideologija međunarodnog proletarijata, ali je, snagom činjenica, prinuđena govoriti kako govore maoisti, jer valjanost maoizma potvrđuje sam život – puding se provjerava tako što se jede.

Na taj način, Partija rada ispoljava svoje potpuno neshvatanje da su sve strane proleterske ideologije najtješnje povezane među sobom i da je usred toga nemoguće proizvoljno ponuditi „novu formu interpretacije“ stavljajući ovu nekad slavnu organizaciju u dugi red revizionista koji proglašavaju da marksizmu trebaju nova tumačenja. Umjesto da dokaže da se naučna ideologija proletarijata kvalitativno razvila kao *jedinstvo* u nešto sasvim novo, nešto što je još uvijek nepoznato Međunarodnom komunističkom pokretu, ali je naizgled poznato onima koji su daleko najnapredniji, Partija rada ignoriše čitavu istoriju Međunarodnog komunističkog pokreta i poziva na „nove forme interpretacije!“

Svaki čitaoc s makar malo samopoštovanja bi očekivao da će gospoda iz Partije rada objasniti o čemu je tačno riječ, da neće podržati „etiketu“ bez da objasne njen sadržaj. Takav čitalac bi bio prirodno razočaran rezultatom. Čak ni osnovne crte ove „nove revolucionarne linije“ nisu iznesene.

Gospodi iz Partije rada bi trebalo biti lako da stvari dokaže. Na kraju krajeva, maoisti širom svijeta već su uspješno dokazali da je predsjednik Mao Ce Tung dao golemi kvalitativni doprinos svim sastavnim dijelovima marksizma. Ali treba biti toliko naivan kao „nesrećnik“, pa se s čuđenjem pitati zašto ta gospoda sve do sada nisu iznijela svoje dokaze. Da ne bude zabune, mada su se gospoda iz Partije rada možda prvobitno varala, ipak u potpunosti shvataju da ne mogu osporiti marksizam-lenjinizam-maoizam, da nemaju ni najmanje filozofsko obrazovanje koje bi svakako bilo neophodno da se odigra tako veliki poduhvat. Za njih je to nedostižna meta. Stoga, oni kukavički kriju svu svoju tupost, niskost i gnusnost iza pozajmljene terminologije koja je ljevičarska u formi, desničarska u suštini.

Tako, na primjer, autor članka pozajmljuje pojam „kompradorska buržoazija“, bez da uopšte razumije kako je predsjednik Mao Ce Tung razvio Lenjinovu teoriju imperijalizma i kakav naučni značaj ovo otkriće podrazumijeva. U članku „*Stav Partije rada o nacionalnom pitanju*“ je napisano:

*„Nacionalna buržoazija posjeduje ograničenu moć i suverenost usled svoje kompradorske pozicije u sistemu imperijalizma. Politički, ekonomski i vojno nacionalna buržoazija je u potpunosti zavisna od imperijalizma i multinacionalnog kapitala.“*

Nije potrebno da čovjek bude veliki poznavalac političke ekonomije da prizna postojanje kompradorske buržoazije. Njeno postojanje je objektivna i nepobitna činjenica, shvaćena od strane narodnih masa koje imaju u osnovi materijalističko gledište kada je u pitanju njihov svakodnevni život. Međutim, postojanje ogromnog sloja srednje buržoazije koja eksploatiše proletarijat, ali koja stoji u protivrječnosti s imperijalizmom, u potpunosti je negirana. Umjesto toga, napravljen je potpuni raskid sa stvarnošću i *a priori* se uspostavlja da „*nacionalna buržoazija... [igra] kompradorsku poziciju u sistemu imperijalizma.*“.

Ovo je tipična trockistička koncepcija koja proističe iz sitnoburžoaske težnje da se protivrječnosti otupe. Prihvatanje ovog ljevičarskog skretanja ne proizlazi iz konkretne analize konkretnih prilika već potrebe Partije rada da osujeti postojanje birokratskog kapitalizma u svim zemljama bivše Jugoslavije i samim tim osujeti potrebu nove demokratske revolucije. Prvo je uspostavljena koncepcija, onda se naknadno očekuje da će se stvarni život prilagoditi datoj koncepciji. Ispravan stav prema nacionalnoj buržoaziji, koji je iznio još predsjednik Mao Ce Tung, jeste sljedeći:

*„U zemljama pod imperijalističkim jarmom postoje dvije vrste buržoazije – nacionalna i kompradorska buržoazija.“*

(...)

*Nacionalna buržoazija je naš protivnik. Postoji poznata kineska izreka >>protivnici se uvijek susreću<<. Jedno iskustvo kineske revolucije kaže nam da je potreban oprez u djelovanju prema nacionalnoj buržoaziji. Ona je protiv radničke klase, ali je i protiv imperijalizma. Budući da je naš glavni zadatak borba protiv imperijalizma i feudalizma i da je oslobođenje naroda nemoguće bez ako se ta dva neprijatelja ne zbace, moramo u toj borbi svakako nastojati pridobiti nacionalnu buržoaziju na našu stranu. Nacionalnu buržoaziju ne interesira borba protiv feudalizma, jer je čvrsto povezana sa zemljoposjedničkom klasom. Osim toga, ona ugnjetava i izrabljuje radnike. Zato se moramo boriti protiv nje. No kako bismo je pridobili za borbu protiv imperijalizma, moramo znati gdje da se zaustavimo u toj borbi, odnosno ta borba mora biti pravedna, u našu korist i ograničena. Drugim riječima, moramo imati opravdane razloge za tu borbu, biti sigurni u pobjedu i obuzdati se pri određenom stupnju pobjede. Zato je potrebno proučiti obje strane, i radnike i kapitaliste. Poznajemo li samo radnike, a ne i kapitaliste, nećemo moći s kapitalistima pregovarati.*

(...)

*U povijesnom razdoblju borbe protiv imperijalizma i feudalizma moramo pridobiti nacionalnu buržoaziju i povezati se s njom tako da će ona biti uz narod, a protiv imperijalizma. Pa kad se zadatak rušenja imperijalizma i feudalizma uglavnom ispuni, i dalje moramo održati naš savez s nacionalnom buržoazijom još neko vrijeme. To će nam koristiti u borbi protiv imperijalističke agresije, u širenju proizvodnje i stabilizacije tržišta, a i u pridobivanju i preodgajanju buržoaskih intelektualaca.*

(...)

*U zemljama koje ugnjetavaju imperijalizam i feudalizam, politička partija proletarijata mora podignuti nacionalnu zastavu i mora imati program nacionalnog jedinstva kojim će ujediniti sve snage koje se mogu ujediniti, osim poslušnih pasa imperijalizma. Neka cijeli narod vidi kolik je rodoljub Komunistička partija, koliko želi mir i nacionalno jedinstvo. To će pridonijeti izolaciji imperijalizma i njegovih poslušnih pasa, a i krupnih zemljoposjednika i krupne buržoazije.“<sup>1</sup>*

Čitaocu je jasno zašto trockistička kategorizacija nacionalne buržoazije kao kompradorske ima štetan utjecaj. Nema ljevičarske terminologije kojom Partija rada može prekriti reakcionaran eklektički sadržaj svoje jednostrane formulacije. Treba međutim primijetiti: ovaj duh prikrivanja vlastitog prostituisanja marksizma s ljevičarskom terminologijom prožet je kroz čitav članak koji kritikujemo, i ne samo kroz njega već svaki članak koji ovaj politički leš pod svojim imenom objavi. Sada kada je čitaoc upoznat s činjenicama i razumije modus operandi autora članka Partije rada, nastaviti ćemo s pojedinostima.

Na pitanje protivrječnosti na prostoru bivše Jugoslavije, Partija rada u izvjesnoj mjeri čitaocu čini svoju tezu „prihvatljivijom“ zato što kod njih jedna ideja nije razgraničena s drugom idejom: protivrječnosti kakve jesu brkaju se s protivrječnostima kakve bi mogle biti. Tako ti biseri dolaze do sljedećeg zaključka:

*„Iz iznesene materijalne baze, iz ideološke forme sadašnjeg nacionalizma i iz istorijske prakse, Partija rada smatra da u neposrednoj budućnosti na prostoru bivše Jugoslavije primarna kontradikcija neće biti međunacionalna, već na liniji međimperijalističkog*

*sukoba i nametanje novih formi fašističke ideologije, a sekundarna – na liniji borbe između radničke klase i nacionalne buržoazije unutar samih republika.“*

Proučavanje procesa i uslova u kojima se nalazi birokratski kapitalizam na prostoru bivše Jugoslavije je od najveće važnosti. Nažalost, izlaganje Partije rada ima karakter mrtve dogme koja dijalektiku pretvara u najpodliju, najnižu sofistiku. Samo po sebi se razumije da, govoreći o protivrječnostima fenomena, stvari ili procesa, prvo se moraju analizirati *osnovne* protivrječnosti, a zatim se odrediti koja od tih protivrječnosti je *glavna* u datom trenutku, a koje su *sporedne*. Autor to ne pokušava. Možemo pretpostaviti da je ovaj propust puka slučajnost, to onda znači da Partija rada smatra da će „u neposrednoj budućnosti“ postojati dvije osnovne protivrječnosti na prostoru bivše Jugoslavije, prva, koja je ujedno i glavna, i druga, koja je sporedna. Sad je ostalo jedino da se objasni koje su to protivrječnosti, ali taj čvor je teško odvezati zbog izvanredne sposobnosti autora da nepotrebno zakomplikuje sve što kaže. Tako završavamo s idejom da će glavna protivrječnost biti: „*na liniji međimperijalističkog sukoba i nametanje novih formi fašističke ideologije*“ – spajamo makar dvije, a možda i više, protivrječnosti u jednu, ali bez da ih jasno definišemo. S druge strane, uspostavlja se da će protivrječnost proletarijata i nacionalne buržoazije biti sporedna protivrječnost na prostoru bivše Jugoslavije.

Ova krajnje urnebesna analiza je zasnovana na nekoliko trockističkih dogmi koje je zatim preuzeo Bob Avakian a koje danas igraju važnu ulogu u revizionističkim organizacijama poput Partije rada. Pokušajmo da rasuđujemo na sljedeći način. Partija rada pretpostavlja da imperijalizam podrazumijeva transformaciju svijeta u jedan te isti proizvodni proces; iz toga proizlazi da je protivrječnost između imperijalističkih država glavna protivrječnost koja stvara uslove za klasnu borbu; dakle „unutrašnji“ uslov za revoluciju u svakoj zemlji je razvoj međunarodne situacije a ne unutrašnjih protivrječnosti tih zemalja. Ukratko, zaključak koji se izvodi iz analize Partije rada da će protivrječnost između imperijalističkih država biti glavna protivrječnost na prostoru bivše Jugoslavije znači da će imperijalistički rat odlučiti budućnost naše revolucije. Ovo ubjeđenje, ma koliko god Partija rada pokušavala da ga opravda svojim smiješnim analizama, jeste ubjeđenje kapitulatora koji ignoriše stvarnost našeg društva. Za to je u prvom redu krivo neznanje, te da bi se spriječila ova greška, mora se proučiti i razumjeti dijalektički odnos univerzalnog i specifičnog.

Koje su to, onda, zapravo osnovne protivrječnosti na prostoru bivše Jugoslavije? Da bi se odgovorilo na ovo pitanje, potrebno je prvo ocrtati glavne crte koje karakterišu naše društvo: Sve južnoslovenske zemlje karakteriše neravnomjernost ekonomskog i političkog razvitka i njihov polukolonijalni, polufeudalni položaj. Ovakvo stanje uslovljava imperijalizam, kako je istaknuo predsjednik Mao Ce Tung. Iz ove karakterizacije proističu tri osnovne protivrječnosti 1) Protivrječnost između ugnjetenih naroda bivše Jugoslavije i imperijalizma; 2) Protivrječnost između narodnih masa i birokratskog kapitalizma; 3) Protivrječnost između narodnih masa i feudalnosti. Od ovih je, makar u datom momentu, treća protivrječnost, i pored razorenje seljačke ekonomije i masovnog egzodusa seljaštva u gradove, glavna protivrječnost koja igra odlučujuću ulogu u razvoju drugih protivrječnosti. Rješenje ovih protivrječnosti je neizbježno, ne usred imperijalističkog rata, nego usred najstrože logike stvarnosti i najprirodnijeg funkcionisanja našeg današnjeg društveno-ekonomskog organizma.

Da bismo se uvjerali u ispravnost ovog stava, pogledajmo kakav odnos ove protivrječnosti imaju među sobom. Niko ko je makar jednom izašao iz grada ne može poreći da se na selu protivrječnost između rada i kapitala ne izražava s posebnom važnošću. Umjesto toga, klasna borba seoskog seljačkog stanovništva usmjerena je protiv velikih zemljoposjednika i njihove ogromne koncentracije zemljišta a zahtjeva pravednu raspodjelu zemlje onima koji tu zemlju obrađuju. To je zbog toga što imperijalizam u ugnjetenim zemljama potiskuje kapitalističku zemljišnu rentu i obezbjeđuje postojanje polufeudalnog zemljišnog monopola. U svim zemljama bivše Jugoslavije, tendencija nije k pretvaranju ovog neproaktivnog monopola zemljiša u produktivne jedinice, nije k

rastu proizvodnih snaga na selu, već ka širenju i monopolizaciji neproduktivnog zemljišta, zemljišta koje veliki zemljoposjednici onda koriste kao sredstvo za sticanje političke moći. Imperijalizam, koji u velikom zemljoposjedniku pronalazi pouzdanog saveznika, ima koristi od održavanja ove situacije koja je izvor stalnog izvoza stanovništva u urbane centre i koja im omogućava da mnogo jeftinije iskoriste prirodna bogatstva ugnjetene zemlje, nedavni događaji to dobro dokazuju! Feudalni odnosi na selu, dakle, predstavljaju prepreku za stvarnu industrijalizaciju zemlje i razvoj njenih proizvodnih snaga.

Čitaocu već počinje biti jasno kako razvoj protivrječnosti rada i kapitala u izvjesnoj mjeri zavisi od razvoja protivrječnosti između narodnih masa i feudalnosti. To je truli temelj naših društava na kojem birokratski kapitalizam počiva. Poznato je naravno da ovakvu situaciju može riješiti samo nova demokratska revolucija pod rukovodstvom proletarijata, što potvrđuje i činjenica da tamo gdje se feudalizam raspada, on se raspada u birokratski kapitalizam koji održava polufeudalne oblike eksploatacije. Da naglasimo još jednom, još je predsjednik Mao Ce Tung analizirao ovu situaciju u potlačenim zemljama, a njegova analiza je dalje razrađena od strane druga Gonzala.

*„Imperijalističke su sile feudalnu zemljoposjedničku klasu i kompradore učinile glavnim osloncima svoje vlasti u Kini. Imperijalizam se >>najprije povezuje s vladajućim slojevima prethodne društvene strukture, s feudalnim gospodarima te trgovačkom i zelenaškom buržoazijom, a protiv većine naroda. Uvijek nastoji očuvati i ovjekovječiti sve one pretkapitalističke oblike iskorištavanja (osobito na selu) koje služe kao osnova opstanka njegovih reakcionarnih saveznika.<< >>Imperijalizam sa svojom finansijskom i vojnom moći, jest sila u Kini koja podržava, potiče, podupire i štiti ostatke feudalizma, zajedno s njegovom cjelokupnom vojnobirokratskom nadgradnjom.<<“<sup>2</sup>*

Ideolozi Partije rada, naravno, ne razumiju da je imperijalizam *reakcija na cijeloj liniji*, umjesto toga, oni vjeruju da imperijalistička dominacija dovodi do prevazilaženja pretkapitalističkih oblika, rasta proizvodnih snaga i odumiranja nacionalističke ideologije „nacionalne buržoazije.“

**„Reindustrijalizacija pokrenuta od strane samih imperijalista je kvantitativno i kvalitativno izmenila radničku klasu u Srbiji. Vođeni svojim potrebama, modernizacija industrije i infrastrukture je započela proces ustrojstva nove post-jugoslovenske radničke klase. Takva radnička klasa je još idejno dezorjentisana, raštrkana i podeljena, bez značajnog radničkog pokreta, ali objektivni društveni zakoni razvoja kapitalizma će nužno dovesti do dalje centralizacije radničke klase u samim gradovima i njenog jačanja u borbi sa stranim i nacionalnim kapitalom.“**  
(Ponovo na dnevnom redu, 11/06/2023)

Ima ljudi koji se zarad znanja fizički iscrpljuju i trpe sva moguća lišavanja. Čini se da gospoda iz Partije rada ne mare dovoljno čak ni da se pozabave s ovim osnovnim stvarnostima južnoslovenskih zemalja. Zbog toga su ove protivrječnosti njima u potpunosti strane, te ti trockisti pripisuju razvoj naše revolucije razvoju međunarodne situacije. Istina, protivrječnost između *nacije* i imperijalizma može postati glavna protivrječnost, ali to je samo u slučaju direktne okupacije ili vojne intervencije imperijalizma.

Što se tiče „sporedne protivrječnosti“ iz analize Partije rada, čitaoc je već upoznat s naučnom neispravnosti njihove formulacije i ne zahtjeva ponovno objašnjenje. Gospodu iz Partije rada možemo samo savjetovati da uče, pa će možda napustiti svoje šašave ideje i razumjeti punu valjanost Mao Ce Tungovih doprinosa i stava druga Vlada da je: „*Danas [na] dnevnom redu demokratska revolucija za uspostavljanje, ne formalne, već istinske demokratije.*“

Da pređemo na druge zablude Partije rada. U svojoj procjeni međunarodne situacije, Partija rada izjavljuje da: „*revolucionarni pokret danas u svijetu izlazi iz idejne konfuzije i strateške defanzive i da se počinje ocrtavati nova revolucionarna linija.*“

Za nas je važan opšti zaključak iz gore navedenog, da se Svjetska proleterska revolucija nalazi u etapi strateške odbrane, s „novom revolucionarnom linijom“ ćemo se docnije pozabaviti. Na prvi pogled, ova argumentacija zvuči uvjerljivo – zar može neko poreći da se Međunarodni komunistički pokret nalazi u vrlo slabašnoj poziciji? Ipak, takav stav prikazuje suštinsko neshvatanje da su komunisti „samo kap u okeanu“ i izjednačava položaj Međunarodnog komunističkog pokreta s etapom Svjetske proleterske revolucije, time i preuveličavajući mogućnosti subjektivnog faktora klasne borbe.

Komunisti, prije svega, moraju analizirati trenutno stanje produkcionih i prometnih odnosa, trenutno stanje proizvodnih snaga i trenutni međusobni položaj društvenih klasa. Sjetimo se dobro poznatog: *biće određuje svijest!* To je zbog toga što ono što želimo postići i ono što *možemo* postići nije jedno te isto. Ono što komunisti mogu da postignu ne zavisi od njihove subjektivne volje, već od stepena društvenog razvitka. To ne znači, međutim, da ono što komunisti mogu da postignu i ono što zapravo postižu ne čini protivrječnost. Mi smo zastupnici teorije da se danas svijet nalazi u strateškoj ofanzivi Svjetske proleterske revolucije. Da li ovo znači da bismo svakoga dana na jutarnjim vijestima trebali vidjeti vijesti o novoj proleterskoj revoluciji? Ne, ne znači, jer trenutno subjektivne snage Međunarodnog komunističkog pokreta zaostaju za objektivnim uslovima u svijetu. Etapa Svjetske proleterske revolucije se odnosi na ravnotežu objektivnih klasnih snaga, a ne neposrednoj snazi Međunarodnog komunističkog pokreta.

Grieh koji je Partija rada počinila jeste da ona nije materijalistički analizirala ravnotežu klasnih snaga, da samim tim nije ni uočila da je proletarijat od klase koja je bila mala manjina čovječanstva prinuđena da podržava buržoaske demokratske revolucije postala najveća i jedina vodeća klasa, da kao vodeća klasa, zadatak tog proletarijata postaje da osvoji vlast ne samo u par država, već u cijelom svijetu. Sve ovo Partiju rada dovodi do subjektivizma koji izjednačava ravnotežu političkih snaga s ravnotežom klasnih snaga. Čitoac onda razumije zašto Partija rada danas, kada svijet prolazi kroz opštu kontrarevolucionarnu ofanzivu imperijalizma i revizionizma (naglašavamo, baš zato što je revolucija **glavna tendencija** u svijetu danas), smatra da se cjelokupna Svjetska proleterska revolucija nalazi u etapi strateške odbrane. Opet i opet mi vidimo kako Partija rada posuđuje pojmove bez da ih razumije!

Za nas je važno da čitaocu ukažemo pažnju na klicu istine u stavu Partije rada. Kada ta gospoda kažu da izlazimo iz strateške odbrane, u svojevrsnom smislu oni opisuju stvaran fenomen. Njihov problem je što taj fenomen ne razumiju, pa ćemo im mi objasniti: Nalazimo se u odbranbenoj fazi strateške ofanzive Svjetske proleterske revolucije – subjektivni faktor u ovoj formulaciji se uvijek može promijeniti, a trenutno je u procesu prevazilaženja opšte kontraofanzive imperijalizma i revizionizma.

Sada se postavlja drugo pitanje: u čemu se sastoji „nova revolucionarna linija“ koja se, tako makar tvrdi Partija rada, *počinje ocrtavati*? Partija rada ne nudi odgovor na to pitanje u ovom članku, ali jedan drugi članak sažeto objašnjava suštinu njihovog stava:

„U isto vrijeme, Partija rada novu revolucionarnu liniju svjetskog proleterskog pokreta vidi u sintezi svega što su prethodne linije pokazale ispravnim u praksi – od samog shvatanja partije, njene organizacije, načina vođenja klasne borbe i klasnog rata...“

Sintezi svega što su prethodne linije pokazale ispravnim u praksi! Sigurni smo da će ovakav stav onim dobronamjernim, ali ne baš tako pametnim ljudima, zvučati kao u suštini materijalistički

pristup pitanju. U stvari, naši „nesrećnici“ stvari shvataju u potpunosti naopačke. Oni bi željeli da posao počne sa završetkom; da se proces koji se tek treba odviti *u svakoj zemlji pojedinačno* prethodno objasni prije nego li se stvore uslovi za njegovo objašnjenje. Riječ „linija“ u političkom smislu znači sistematizovani skup pozicija. U ovom kontekstu, apsurdno je govoriti o „liniji“ tako apstraktno kako to rade ideolozi Partije rada. Istina je uvijek konkretna, i umjesto da postave pitanje *za koga* se nešto pokazalo ispravnim i *u kojim prilikama*, ideolozi Partije rada odvajaju taktiku od politike koja ih vodi. Oni ne shvataju, ili se uvjerljivo prave da ne shvataju, da se politička linija rađa s konkretizacijom univerzalne naučne ideologije međunarodnog proletarijata kroz primjenu ideologije na konkretne prilike. Kako se ova linija razvija od nižih do viših oblika, ona postaje živ izraz konkretnih prilika u kojima se univerzalna ideologija primjenjuje i tako nastaje *vodeća misao*, kao što je, na primjer, Mao Ce Tungova misao u Kini. Samo pri takvoj primjeni i samim tim i konkretizaciji univerzalne naučne ideologije proletarijata će naša teorija zadržati svoj živi, dijalektički karakter i neće se pretvoriti u skup mrtvih dogmi. Samim tim oni vrijeđaju i kude međunarodnu ideologiju proletarijata, još jednom pokazujući da ne razumiju da marksizam nipošto nije podesan za njihov eklekticizam. Da je ideologija proletarijata jedinstvena građevina kojoj ne trebaju „nova tumačenja.“ Kako to objašnjava veliki Lenjin:

*„Jedini zaključak koji se izvodi iz mišljenja marksista da je Marksova teorija objektivna istina jeste ovaj: **idući putem Marksove teorije, mi ćemo se sve više i više približavati objektivnoj istini (ne iscrpljujući je nikada); idući bilo kojim drugim putem, mi ne možemo dospeti ni do čega drugog sem do konfuzije i laži.**“*<sup>3</sup>

Šta je onda pjesnik htio da kaže? Smatramo da imaju dva objašnjenja, oba su podjednako loša za autora gore citiranih retaka. Prvo objašnjenje pretpostavlja da smo ih dobro razumjeli, i da oni stvarno vjeruju da se nova svjetska „revolucionarna linija“ razvija. U tom slučaju, oni svjesno ili nesvjesno međunarodnom proletarijatu prepisuju „recept“, bez da ga podvrgnu svestranom pretresanju na temelju konkretnih pojedinosti svih zemalja. Ova takozvana „linija“ će biti razvijena na osnovi isto tako takozvanog „marksizma-lenjinizma“. Drugo objašnjenje pretpostavlja da su autori još gluplji i samouvjereniji nego što smo to do sada pretpostavljali, i da je ova „svjetska revolucionarna linija“ samo sinonim za ideologiju. Ne bi ni to trebalo čuditi čitaoca, ništa tu nije previše neobično s obzirom na to da naši prijatelji vole davati riječima skroz nova značenja. To bi onda značilo da Partija rada smatra da se međunarodna ideologija klase razvila kao cjelina, ali ne iz marksizma-lenjinizma-maoizma već iz marksizma-lenjinizma, i da ćemo uskoro svjedočiti novoj etapi razvoja iste. Problem je, možda, samo što smo mi borci Međunarodnog komunističkog pokreta još uvijek previše slijepi da to i prepoznamo! Ali od pamtivijeka se ništa novo nije prihvatilo u početku, nastavite da se borite, drugovi!

## ZAKLJUČAK

Nismo ni blizu iscrpli sve greške koje se protežu kroz stavove Partije rada. Mogao bi se napisati mnogo duži, mnogo prodorniji članak koji u potpunosti razotkriva revizionistički temelj ove organizacije. Ipak, smatramo da za time nije ni bilo potrebe. Naš cilj je bio, prije svega, da razotkrijemo neodrživost eklektičkih pozicija onih „marksista“ koji se zaklinju da se bore protiv revizionizma dok istovremeno osporavaju marksizam-lenjinizam-maoizam, novu demokratsku revoluciju i polukolonijalni, polufeudalni položaj ugnjetenih zemalja, a Partija rada je bila najbolje oličenje te tendencije. Vjerujemo da smo kroz ovih par pasusa koje smo kritikovali efikasno razotkrili reakcionarni stil Partije rada, njen desničarski oportunizam i potpuno neshvatanje modernog materijalizma. Duženje o revizionizmu Partije rada ne bi imalo smisla u datom momentu – ova organizacija je politički leš bez ikakve budućnosti – a sam sadržaj njihovih stavova je toliko plitak i prožet greškama da se raspoređenje našeg vremena i snage tom zadatku ne može opravdati.

Naglašavamo da je glavni zadatak svjesnog socijalističkog proletarijata na prostoru bivše Jugoslavije rekonstituisanje njegove klasne partije. Ovaj članak je napisan s tim na umu jer vjerujemo da se jedinstvo na nacionalnom nivou može postići samo kroz dvolinijsku borbu protiv revizionizma i oportunizma, posebno onog skrivenog iza maske „prijatelja“. Ovaj dokument stoga ne sije raskol u revolucionarnom pokretu, već služi njegovom okončanju, jer se revolucionarni pokret može ujediniti samo slanjem revizionizma na smetlište istorije.

**SMRT REVIZIONIZMU! ŽIVIO MARKSIZAM-LENJINIZAM-MAOIZAM,  
PRVENSTVENO MAOIZAM!**

**ZA REKONSTITUCIJU KOMUNISTIČKE PARTIJE JUGOSLAVIJE!**

**UJEDINITE SE POD MAOIZMOM!**

- 1 C. T. Mao, *Kineska revolucija i socijalizam*, tom. 12. Zagreb: Globus, 1981, str. 513, 514.
- 2 C. T. Mao, *Kineska revolucija i socijalizam*, tom. 12. Zagreb: Globus, 1981, str. 182
- 3 V. I. Lenjin, *Izabrana dela u 16 tomova*. Tom. 7, *Materijalizam i empiriokriticizam: kritičke primedbe o jednoj reakcionarnoj filozofiji*. Beograd: Kultura, 1960, str. 130.